

03/2020

ENER'N

Foto: Marit B. Rønning

**INTERVJU MED TOMM KRISTIANSEN
RENS AV VENTILASJONSANLEGG
ENERHAUGENS PEPPERKAKER
BRANNVEIEN-NYTT
JULEFORBEREDELSE I LEILIGHETENE**

STYRET INFORMERER

Kalenderen for 2020 er inne i sin siste måned og det nærmer seg en litt annerledes jul. Når vi ser oss tilbake ett år i tid så kan vi trygt si at vi ikke visste hva som ville komme, men de aller fleste av oss har heldigvis kommet velberget ut av den store pandemien. Det skyldes også et positivt engasjement og mange små og store påfunn fra beboerne våre.

Flere bedrifter har flyttet inn på hjemmekontorer på Enerhaugen, mange leiligheter har skiftet eiere i høst (som ofte betyr oppussing). Dermed har flere kurs og konferanser blitt gjennomført på video både med og uten boring i betongen. Vi får stadig melding om frokostpakker bestilt på døren som er på avveie. Et eget juleorkester med eks-korpsmusikere har blitt dannet av ildsjeler i borettslaget og ryktene sier at det vil komme muligheter for å oppleve dem før jul. Vinterbelysningen som kom opp litt tidlig i år har utelukkende blitt mottatt med positive bemerkninger og vaktmesterne har blitt rene lysmesterne i vintermørket.

Så hva har ellers skjedd siden siste nummer av Enern?

Garasjerehabiliteringsprosjektet ble vedtatt på en digital, ekstraordinær generalforsamling i september. Styret fikk overveldende oppslutning om sitt forslag til gjennomføring med nødvendig kostnadsramme og de første arbeidene ventes satt i gang til våren. En oppdatert fremdriftsplan for prosjektet kommer i løpet av vinteren 2021.

Arbeidene langs Brannveien begynner å ta form, selv om vi ligger noe bak skjemaet. Det skyldes en kombinasjon av tidkrevende saksbehandling i kommunen og koronaforsinkelser.

Området har allerede fått et fortjent løft med et flott og solid treplatå. Vi regner med å få på plass mer belysning, nytt gjerde, buldrevegg og noen andre spennende overraskelser i løpet av første kvartal 2021. Les mer om planene og om den videre fremdriften i dette bladet.

Oppussing i en krevende tid

I forbindelse med koronasituasjonen har vi sett at stadig flere beboere velger å pusse opp kjøkken og bad og det er en trend som ser ut til å fortsette. Vi bruker mindre penger på reise og investerer mer i oppgraderinger hjemme. I tillegg har det kommet mange nye beboere til i høst og mange ønsker å pusse opp leiligheten før de flytter inn. Dette skaper utfordringer når vi er mange som bor tett og flere har smertelig fått erfare at lyden av boring i betongen bærer godt i blokkene våre. Derfor ønsker vi å minne alle på husordensreglene våre som har egne bestemmelser for når man kan drive med støyende arbeider (boring og banking), stilletider og pauser. Det aller viktigste, som ikke kan understrekes nok, er nødvendigheten av å varsle naboer om fremdriften i prosjektet med angivelse av særskilt støyende oppussing og kontaktinformasjon til entreprenør og andelseier. God varsling sørger for at det blir enklere for alle å planlegge hverdagen sin, bidrar til å senke konfliktnivået og skaper bedre naboskap.

Alle som endrer planløsning eller gjør inngrep i byggets konstruksjoner, vegger, tak og gulv, må søke styret og skrive under på en avtale før arbeidene settes i gang.

Hvordan går jeg frem for å søke om oppussing?

Du lager en skisse av ny og gammel planløsning, men du trenger ikke benytte en arkitekt - en enkel tegning er nok. Skisser/tegninger sender du til styret sammen med en beskrivelse av jobben som skal gjøres. Beskrivelsen bør inneholde følgende informasjon:

1. hvem som skal utføre arbeidene
2. start og sluttdato for oppussing
3. hva som skal gjøres (en kort beskrivelse holder)

Styres nås enklest per e-post: styret@ebrl.no

Du mottar deretter en standard oppussingsavtale som signeres av andelseier og en representant fra borettslaget (styret/driftsleder). Dersom du ønsker å gjøre endringer i bærende konstruksjoner så må du i tillegg huske å søke i henhold til Plan- og bygningsloven. Mer om oppussing i borettslaget og praktisk informasjon finner du i en egen artikkel på nettsiden: www.ebri.no/oppussing/

Husk å varsle naboer i god tid

Informasjonsskjermene i inngangspartiet er den offisielle kanalen for å varsle om oppussing og andre viktige beskjeder som du ønsker å formidle til dine naboer. Husk å varsle i god tid (minst noen dager i forveien) og få med tidspunkt og kontaktinformasjon. Alle meldinger går inn til borettslaget som legger på overskrifter, angir tidsrom for hvor lenge meldingen skal publiseres og blir deretter publisert på skjermen. Moderatorene er styret og selv om vi stort sett alltid er tilgjengelig så kan det ta noe tid før meldingen blir publisert.

Vi jobber så raskt vi kan for å sørge for å få ut informasjonen, men det kan noen ganger oppstå forsinkelser som gjør at den ikke blir synlig på skjermen med én gang.

Rens av ventilasjonskanaler på nyåret

Alle andelseierne skal ha mottatt varsel i postkassen om den planlagte kanalrensingen på nyåret. Som følge av tette luftkanaler har vi inngått avtale med Din Ventilasjon om rens av alle ventilasjonssjaktene våre. Gevinsten er at vi kan forvente oss bedre luftkvalitet og et sunnere innemiljø. Selskapet har lovet å ta ekstra hensyn til koronasituasjonen og vil blant annet benytte beskyttelsesdrakter som byttes mellom hvert oppdrag og rengjør alle kontaktflater etter seg. Les mer om hvordan de går frem og hvordan du kan endre tidspunktet du har fått tildelt i en egen sak.

Vaktmesterleiligheten leies ut

I en tidsbegrenset periode på 12 måneder vil borettslaget leie ut den tidligere tjensteleiligheten som vaktmester Alf leide av borettslaget. Gutta på vaktmesterkontoret har oppgradert leiligheten med ny parkett på soverommene, nymalte overflater og bedre belysning for å gjøre leiligheten trivelig og innbydende. Tidsbegrensingen på 12 måneder skyldes at styret fortsatt har en ambisjon om å få et vedtak om salg av leiligheten på en fremtidig generalforsamling. Styret har inngått avtale med Utleiemegleren som vil administrere leieforholdet.

Ny leietaker på plass i Smedgata 32

KF Entreprenør har inngått avtale med borettslaget om leie av det tidligere fysioterapilokalet, sydøst i første etasje av Smedgata 32. Lokalet vil primært bli benyttet som kontor, spise- og pauserom i forbindelse med et byggeprosjekt i Sørligata. Leieavtalen er inngått for en periode på ett år. Vi ønsker de nye leietakerne velkommen.

RENS AV VENTILASJONS-ANLEGGET

Ventilasjonskanalene våre bør renses regelmessig, og sist gang dette ble gjort var i 2013. Undersøkelser og stikkontroller som nylig ble gjennomført avdekker at kanalene enkelte steder er svært tette. Det betyr at det igjen er nødvendig å gjennomføre fullrensing av alle kanaler og ventiler. Gevinsten for deg som beboer er økt luftgjennomstrømning, bedre luftkvalitet og et sunnere innemiljø.

Borettslaget har i høst gjennomført en anbudsrunde og innhentet tilbud fra tre spesialistfirmaer. Vi har inngått avtale med Din Ventilasjon AS som vil besøke samtlige leiligheter i løpet av januar og februar. Et eget rundskriv med spesifikk angivelse av tidspunktet for servicebesøk i din leilighet ble sendt ut i postkassen i starten av desember. Har du ikke mottatt skrevet, ta umiddelbart kontakt med vaktmesterne.

Ekstra sikkerhetstiltak på grunn av asbest

Ventilasjonskanalene til borettslaget består av asbestholdige materialer. Vi setter derfor inn noen ekstra sikkerhetstiltak i forbindelse med rensing, slik at rengjøringen skal gjennomføres på en trygg måte både for beboere og servicemannskapet. Asbestholdige materialer er i utgangspunktet helt ufarlige så lenge de får stå i fred og det ikke oppstår skader. Din Ventilasjon AS vil sammen med sine samarbeidspartnere gjennomføre jobben svært skånsomt og benytter utstyr som er spesielt egnet til slike oppdrag. For å være helt på den sikre siden vil det bli montert kraftige vifter på taket som trekker ut alt av partikler som løsner i kanalene under rensing. Vi er avhengig av å få gjennomført rensing av alle leilighetene i en blokk i løpet av en arbeidsuke før viften deretter flyttes videre til neste bygg.

Vi tar spesielle koronahensyn

Serviceteknikerne vil benytte engangsdrakter og munnbind/masker for å beskytte både beboere og seg selv i den spesielle situasjonen knyttet til koronaepidemien. Alt utstyr som benyttes vil rengjøres, og engangsdrakter/masker byttes i forkant av hvert eneste beboerbesøk. Serviceteknikerne vil også ha med seg desinfeksjonsmiddel og rengjør kontaktflater før oppdraget avsluttes.

Passer ikke tidspunktet du har fått tildelt?

Det er helt nødvendig at du legger til rette slik at vi får tilgang til leiligheten på det tidspunktet som er tildelt deg. Dersom klokkeslett eller datoen ikke passer, vil vi strekke oss langt for å finne ett nytt tidspunkt til deg. Ønsker du å endre dato/klokkeslett eller har andre henvendelser kan du kontakte prosjektleder Geir på telefon **993 56 295**.

Om du ikke har mulighet til å være til stede noen av dagene i den aktuelle uken vi har tildelt til din blokk, kan du i stedet levere nøkkel til vaktmesterkontoret i Smedgata 32. Ta kontakt med driftsleder Daniel på telefon **923 02 123** (tast 2) for overlevering av nøkkel. Vi lover å ta godt vare på alle nøkler som samles inn og sørge for nødvendig tilbakelevering så snart prosjektet er avsluttet.

Styret og de ansatte i borettslaget ønsker alle beboerne på Enerhaugen en riktig god jul og et godt nytt år!

Gi beskjed til tekniker på klistremerket hvis det skulle være noe!

Klistremerke på døren

Når det nærmer seg dato for rens av ventilasjonskanalene i din leilighet, vil vi feste et klistremerke på døren din. Merket vil angi navn, leilighetsnummer og tidspunkt for service. Dette hjelper ventilasjonsteknikerne til å finne frem til deg. Du kan også skrive en liten beskjed til tekniker på klistremerket, for eksempel: «*Min nabo i leilighet 6007 vil slippe deg inn*». Klistremerket fjernes av serviceteknikerne så snart oppdraget er gjennomført.

Vi understreker at du som andelseier i henhold til vedtektene er pålagt å slippe inn håndverkere som skal gjennomføre nødvendig vedlikehold for borettslaget. Andelseiere som ikke holder avtaler eller nekter å slippe håndverkere inn, kan bli pålagt å betale et gebyr for kostnader knyttet til gjentakende forsøk.

Fortsatt noe som er uklart?

Ta kontakt med driftsleder Daniel på tlf: 923 02 123 (tast 2), e-post: vaktmester@ebrl.no

JULEFORBEREDELSE I LEILIGHETENE

Nå nærmer julen seg med stormskritt på haugen. Mange gjør forberedelser til jul, og i den forbindelse vil vi komme med noen viktige beskjeder:

1. Ikke hell ribbefettet (eller annet fett) i vasken.

Selv om fett er flytende, stivner det når det kjøles ned. Slikt skaper tette rør og dårlig julestemning. Vent heller til fett kjøles ned og stivner, og kast det i matavfallet.

2. Rens sluket på badet før jul.

Tett sluk kan lage oversvømmelse og bli en dyr overraskelse. Mange gjør rent til jul, og får med det ekstra skittent vann i sluket, som kan gjøre sluket tett. Sluket bør dessuten rengjøres jevnlig, for å sikre at avløpsvannet fritt renner ut. Det er ikke så behagelig å rense sluket, du må ta av risten i gulvet og få ut all guffe. Bruk gjerne hansker, og etterpå kan du sette på julemusikk, lege beina på bordet og nyte vissheten om at ditt sluk ikke kommer til å gå tett med det første.

God jul!

TOMMS FORTELLINGER

Enerhaugens Afrika-korrespondent Tomm Kristiansen går av med pensjon.

Tekst og foto: Inga Marie Holst

- Så der var jeg, på et fjell i Kongo sammen med disse folkemorderne, og diskuterte prisen på leiligheten med Knut Olav Åmås via SMS.

Tomm Kristiansen ler når han forteller om hvordan han usett kjøpte leiligheten sin i Enerhauggata 3. Han var interessert i å kjøpe en leilighet i høyblokkene, og Åmås tok kontakt. Det var forøvrig da Knut Olav Åmås flyttet til vestkanten, før han etter bare et år flyttet tilbake og i Aftenposten erklærte sin kjærlighet til blokkene.

Den todelte tilstedeværelsen mellom Enerhaugen og det sørlige Afrika er beskrivende for Tomm Kristiansens liv de siste tiårene. I år gikk han av med pensjon etter en lang karriere som journalist, de tretti siste av dem som NRKs korrespondent i Afrika. Mange av oss kjenner hans korrespondentbrev i radioen, avsluttet med «Tomm Kristiansen, Harare», og senere «Cape Town».

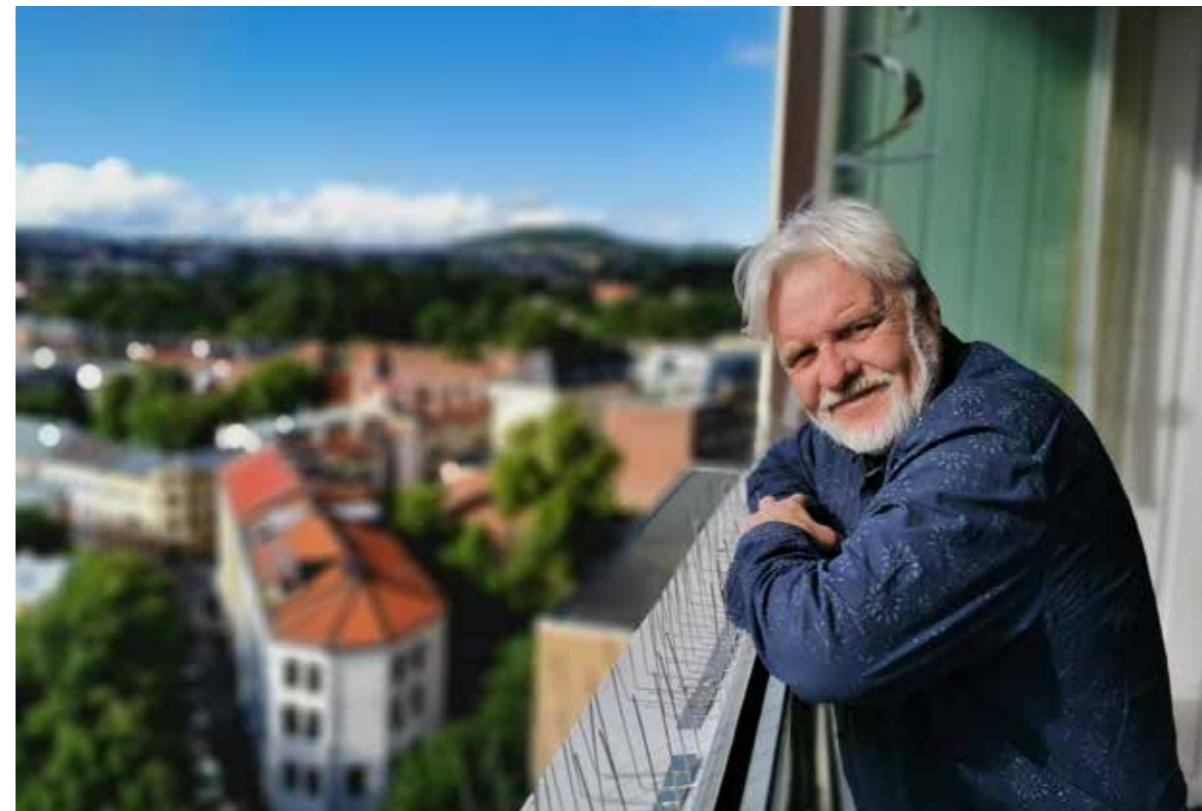
Han er kjent for sin evne til å fortelle historier, og sier selv det var derfor han fikk jobben som korrespondent. Hele sitt yrkesaktive liv har han jobbet som journalist, siden 1979 hos NRK. Han har utgitt et tosifret antall bøker, har jobbet som medierådgiver for president Salva Kiir i Sør-Sudan, har vunnet flere priser, holder foredrag og er engasjert i nærmiljøet.

Gratulerer med et langt og spennende livsverk. Hvordan kjennes det å være pensjonist?

- Takk for det. Du vet, du driver jo og bygger livet ditt hele tiden, og i det øyeblikket du blir pensjonist, så er det bygd ferdig. Det kjennes veldig rart. Hva ble det til, da? Når jeg ser tilbake så ble veldig mye sånn jeg ønsket at det skulle bli. Så jeg føler at jeg har hatt et drømmeliv på mange vis. Jeg har fått reist veldig mye, og jeg har fått drevet med å uttrykke med skriftlig og muntlig, lage film og lage radio, reise rundt i verden. Det har vært mine drømmer. Og så har jeg hatt en sterk samfunnsfølelse bestandig. Du bor ikke på denne jord for deg selv. Du skal gjøre noe for noen. Du skal gjøre verden litt bedre på et eller annet vis, prøve å få til at noen skal få det litt bedre, kanskje på grunn av meg. Så min journalistikk har vært preget av det, urettferdigheten som skal bekjempes, men samtidig holde fram de som får livet sitt til. Alt som går bra i Afrika, det har jeg forsøkt å formidle.

Tomm veksler mellom nåtid og fortid når han snakker om karrieren sin. Det er tydelig at livsendringen har skjedd nylig, at han fremdeles brenner for arbeidet sitt. Han forteller at møtene med afrikanske tenkere, de intellektuelle, traff ham dypt.

- Jeg levde tett på folk som Nelson Mandela, traff blant andre presidenten i Tanzania, Julius Nyerere, og Kenneth Kaunda, president i Zambia. De fortalte meg hvor feil vi tenker, vi i Europa, hvor feil vårt bilde av Afrika er. Hvordan

Utsikt: Tomm trives godt på Enerhaugen. «Når folk spør hvor jeg bor, da sier jeg at jeg bor på Enerhaugen, og det er jeg stolt av. Jeg må si at det er jo et forferdelig bra borettslag å bo i.»

vi journalister plukker ut det vi vil av virkeligheten, slik at det skal passe med vår forestilling av Afrika. Jeg husker en universitetslektor i Harare som sa «Dere journalister, når dere kommer til Afrika, så skal dere alltid ha det bildet av kvinnen som stamper mais med barnet på ryggen. Tenk om vi skulle reist til dere i Europa og bare ville ta bilder av kvinner som bærer vann? Eller de som sitter i kassa i matbutikken?» Det var et vendepunkt for meg. Jeg så at vi journalister oppsøker klisjeer og kopierer og kopierer dem. Så det har jeg forsøkt å unngå, jeg har forsøkt å gi et annet bilde av Afrika.

Journalisten Tomm er også forfatter, og ble nominert til Brageprisen for sin «Mor Afrika». En av bøkene hans, «Biskopens hemmelighet», er knyttet til Enerhaugen.

- Jeg skrev en bok for noen år siden, om biskop Fridtjov Birkeli, som bodde på bispegården ved St. Halvards plass. Han hadde en elskerinne, hans ungdomsforlovelse som hadde gått i stykker. Han skulle reise som misjonær til Madagaskar, men hennes familie ville ikke at hun skulle flytte dit, for der trodde de man ikke kom levende fra. Dermed sendte hun ringen i posten til Stavanger, og så dro han ut. Men så møtes de igjen senere, i USA. Han er gift, hun er gift. Så flyttet hun til Norge. Men det var én ting som jeg ikke hadde funnet ut av før jeg kom til slutten av arbeidet med boka, og det var hvor hun bodde. Jeg visste det ikke var så langt unna bispegården, for han brukte det å lufte hunden som en unnskyldning når han dro til henne. Jeg møtte en slektning av henne, og hun sa: «Ja, nå husker jeg ikke så godt, for det er lenge siden, men det var i en av disse

Den tidligere korrespondentens leilighet bærer preg av kontinentet han levde så lenge i. Her viser han fram en lampe laget av et strutsegg. Til høyre ser vi fiskespyd fra Uganda.

høyblokkene på Enerhaugen, det var den første som ble bygd. Det var bare en byggeplass, og det var bare én som var bygget ferdig». Og det var pussig for meg å få vite, vet du, her jeg satt i 3'ern og skrev, at rett der, i 7'ern som ble bygget først, der bodde hun, elskerinnen. Hun bodde i femte etasje, med utsikt til bispegården. I vinduet hadde hun en rød lampe, og når den lyste, da visste biskopen at kysten var klar.

Tomm er selv engasjert i Grønland menighet. Han beskriver menigheten som et sted hvor det er høyt under taket. Både ateister og agnostikere deltar i det brede sosiale arbeidet, som blant annet innebærer å dele ut mat og klær, i tillegg til et rikholdig kulturelt program. I fjor var menigheten 150 år, og de ga ut boka «Et åpent hus - Grønland kirke 150 år», som Tomm redigerte sammen med sogneprest Lars Martin Dahl.

- Til boka intervjuet jeg Petrine Rygh som bodde her i Enerhaugen borettslag. Gamle fru Rygh, «den grønnklede», hun bodde også på haugen da det bare var skur her. Hun deltok overhodet ikke i sorgen da gamle Enerhaugen ble revet. «Det var en lykke da gamle Enerhaugen ble revet», sa hun. Om vinteren var det frost på veggene, de hadde bare avispir til å tapetsere med. Og fedrene som drakk og dengte både unger og kjerringer.

Det kommer tydelig fram at Tomm Kristiansen er glad i borettslaget han bor i.

- Når folk spør hvor jeg bor, da sier jeg at jeg bor på Enerhaugen, og det er jeg stolt av. Jeg må si at det er jo et forferdelig bra borettslag å bo i. Mange borettslag driver bare vedlikeholdet man har, men dette borettslaget tenker lenger enn det og gjør ting som er spennende, tenker framover. Og så er det en veldig flott tone her. Vi har hatt

noen juleselskaper borte i den katolske kirka, med god mat og drikke, og hvor artisten Tove Bøygard, naboen min, har opptrådt.

- Men én ting synes jeg er så rart, sier Tomm med et glimt i øyet.

- Du vet, alle mennesker har en eller annen demon i seg. Og det underlige er at det er akkurat på generalforsamlingen at det lille monstret får fritt spillerom. Folk som vanligvis er dannede og høflige, de kan gå helt av skaftet både språklig og tankemessig. Det er et lite mysterium.

Fjellet i Kongo som Tomm satt på da han kjøpte leiligheten, kan vi høre om i podcasten «Tomms afrikanske fortellinger», serien med historier fra en lang karriere som Afrika-journalist. I en av episodene følger vi Tomms hukommelse inn i Kongos jungel. Det er en gripende episode. Lite vet vi som lyttere at han samtidig sender tekstmeldinger til Norge for å kjøpe bolig, men det var altså det han gjorde, og Tomm fikk plass på Enerhaugen.

Leiligheten bærer preg av mange innholdsrike år i Afrika. Mens Åmås sirlig hadde tilbakeført leiligheten til original stand, rev den nye eieren både «hyttekjøkkenet» og veggen ut mot stua. Med årene har han fylt vegger og gulv med kunst og minner. I bunnen av trappa møtes besøkende av en diger flodhest i tre fra Zimbabwe. Utskåret i ett stykke, førti kilo, kan Tomm informere. TV'en står på en benk fra Kamerun som kommende høvdingen må sove på i ni måneder før innsettelse. Rundt om finner vi en lampe av strutsegg, fiskespyd fra Uganda, dekorerte, fargerike paraplyer som damene i den etiopiske, koptiske kirke bruker. «Jeg hadde dem utslått en stund, men det ble litt for harry, litt for mye.» Tomm forteller med

Cecil John Rhodes lagde på 1800-tallet en plan om å bygge jernbane fra Kapp det gode håp til Kairo. Det ble gjort. Etterhvert ble alle svillene tatt opp og erstattet med betongsviller. Treverket i svillene var laget av teak, og noen fant ut at de var bra å lage møbler av. Skapet er fra Zimbabwe, har huller fra nagler og sprekkene er tettet igjen med tjære.

en blanding av stolthet og beskjemmelse om de ulike minnene. Bladet Bistandsnytt harselerte med ham i en «hjemme hos»-serie de hadde for noen år siden, hvor de besøkte folk som hadde fylt hjemmene sine med Afrika. «Har du sånn Afrika-hjem?, spurte de. Nei, det har jeg ikke, men jeg har jo noen spyd og litt sånt, så bare kom. Det ble en veldig morsom, reportasje, men ikke til min fordel». Likevel, det er viktige eiendeler for Tømm, som det store skapet i stua, laget av jernbanesviller fra Zimbabwe. Et bilde fra Mali, laget av Morten Krogvoll, et annet bilde har han fått av en kunstner som satt på Robben Island sammen med Nelson Mandela.

Hele kontinentet er representert i leiligheten til Tømm, i mannen selv. Han forteller at forsoningsprosessene etter apartheidregimet i Sør-Afrika og folkemordene i Rwanda er noe av det som har gjort mest inntrykk.

- Jeg oppdaget den afrikanske filosofien basert på bantu-ordet «ubuntu». Ubuntu betyr at det er fellesskapet som er det viktigste, ikke deg selv. Det er når du er sammen med andre, at du blir til et menneske. Hvis du bare sitter alene for deg selv og isolerer deg, da har du ingen annen verdi enn en hund. Erkebiskop Tutu, han sa at man blir menneske gjennom andre mennesker. Dette tok han med seg i den ufattelige sannhets- og forsoningskommisjonen, et arbeid hvor over 25 000 mennesker bekjente sine drap, og kunne gå hjem og gjøre opp med enkene, for så å bli tilgitt. I ubuntu-filosofien er den sånn at hvis noe følt har skjedd, så må fellesskapet gjenoprettes. Man skal ikke først og fremst dømme noen, men både den krenkede og krenkeren må være en del av forsoningsprosessen. Under folke-mordene i Rwanda ble 800 000 drept på under hundre dager. 7 av 10 der har sett noen bli drept, men likevel har det klart å bli et velstandsland i Afrika. En del av det kan knyttes til den evnen til å tilgi og å gå videre.

- Jeg ser at vi har mye å lære, men jeg ser dessverre også at vi er lite interesserte i de afrikanere som kommer og blir medlemmer av det norske samfunn. Vi møter dem heller med fordommer, ser på dem som snyltere som burde bli sendt hjem igjen. Om vi var mer interessert i å lære kunne vi kanskje komme til å lære noe. Men vi har kommet et stykke på vei. I NRK har det blitt ansatt flere med ikke-norsk bakgrunn. Det er viktig. Og jeg velger å tro at vi har noen gode verdier i Norge som de fleste står for, som handler om gjestfrihet, åpenhet og integrering.

- Sånn sett elsker jeg å bo på Tøyen. Likevel, jeg synes vi lever for mye ved siden av hverandre, i stedet for sammen, og det går begge veier. Det er nok en lang vei å gå der, men mange føler seg kanskje utrygg på det norske. En i NRK som er brun i huden og helnorsk sa, «du vet at du alltid må gjøre ditt aller beste, du går litt på tå hev, og du har ingen tabbepvote». Det synes jeg var gjenkjennelig. Vi må huske at endring tar tid, at også vi brukte noen generasjoner på frigjøring.

De afrikanske kirkelederne har også gjort inntrykk på mannen hvis skarrende «r» avslører en oppvekst på Sørlandet. Han vokste opp i en indremisjonsfamilie, men syntes snart det ble for trangt. Han beholdt troen, men engasjerte seg i KFUM-KFUK, den liberale delen av kirka.

- De livsbenektende tingene som kirken ofte forbindes med, det har ingen ting med min tro å gjøre, det er meg helt fremmed. Jeg var med på å starte Tensing, og er glad for å se at mange av de kampene vi tok, kampen for kvinnelige prester og siden homofili, i hovedsak er vunnet i dag. Jeg har kjent Bjørn Eidsvåg siden jeg var tenåring og identifiserer meg med blant andre Ole Paus. Ikke spesielt prektige, men for meg handler kristendommen veldig lite om å være prektig.

Humoren, viddet og optimismen i den afrikanske kristendommen, var nettopp noe av det som traff den 40 år gamle korrespondenten, da han satte sine bein på afrikansk jord for første gang.

- Da jeg kom dit, så tenkte jeg at «her er det noen som har tenkt annerledes. Her, her er det noe. Her har jeg lyst til å høre hjemme».

Tomm snakker om en liberal kristendom, og forteller at ordet for frelse i mange afrikanske språk har blitt oversatt til «frigjøring», og dermed har blitt et ord med en svært konkret betydning for folk som har vært styrt, kolonialisert og utsatt for stor urett.

- Da jeg bodde i Cape Town, holdt erkebiskop Desmond Tutu en morgensamling hver fredag klokken 07.15. Vi var bare 20-30 stykker i et sidekapell til katedralen, det var ikke kjent, ellers hadde det vært en turistattraksjon. Der var noen hvite – de liberale heltene fra kampen mot apartheid, og noen svarte som virkelig var legender. Det var noen nonner, og så var det meg. Og så kommer erkebiskop Tutu, etter hvert med stakk. Det er der jeg hører han snakke om at alle er like for gud, det var i den forferdelige tiden etter 9/11: «Osama bin Laden is a child of God. Even George Bush is a child of God». Sånn humor, det er Afrika-humor. Og etterpå gikk vi ut og spiste frokost på kafé. Hver uke.

Tomm skulle egentlig vært i Sør-Afrika nå, men pensjonisttilværelsen har foreløpig ikke blitt helt som han hadde tenkt. Korona-epidemien har gjort overgangen enda større.

- Egentlig var planen å dra til Cape Town igjen. Der bor kona mi, Sharon, så jeg skulle ned og bo der en stund. Jeg skulle ta opp ekteskapet, for å si det sånn, vi har bodd veldig mye fra hverandre. Men så kom korona, og da måtte jeg dra hjem igjen, og nå avventer jeg situasjonen. Drømmen min er å bo femti prosent her og femti prosent der.

- Jeg synes det er litt rart, å **plutselig ikke skulle på jobb**. Hva er meningen med livet nå, liksom? Jeg har et skipperhus i Bohuslän, hvor jeg tilbringer mye tid, ikke mange vet at jeg er en habil snekker, smiler han. Planen er å fortsette å skrive, holde foredrag, lage podcast, reise og lage reportasjer. Men nå med korona er alt litt i det blå, og hverdagen... jeg har ikke helt fått til dagene. Men én god vane har jeg funnet, hver morgen klokken åtte sykler jeg ned til nye Deichman i Bjørvika, til kafeen der, og drikker kaffe og leser avisen. Det er en fin måte å starte dagen på.

Intervjuet ble gjort i juli 2020.

Enerhaugens pepperkaker

Siden det nærmer seg jul, kjører vi en reprise på den populære pepperkakeoppskriften vi trykket i Enern for noen år siden. Oppskriften gir smakfulle pepperkaker med alle de herlige julekrydderne.

Hva med å lage hjemmelagde og spiselige julegaver i år? Eller en pepperkakeversjon av Enerhaugen-blokkene? Vi anbefaler deg å lese gjennom oppskriften et par ganger før du setter i gang, slik at du er sikker på at du får med deg alle detaljene. Send oss gjerne bilder av resultatet slik at vi kan publisere de på nettsidene våre: enern@ebrl.no

Dette trenger du:

- 1,5 ss malt nellik
- 1 ss malt ingefær
- 2 ss malt kanel
- 1 ss malt stjerneanis
- 250 gr smør
- 3 dl mørk sirup (du kan bruke lys sirup om du ønsker lysere farge på kakene)
- 400 gram brunt sukker
- 1,5 ss natron
- 3 dl kremfløte
- Ca 1,3 kg hvetemel

Fremgangsmåte:

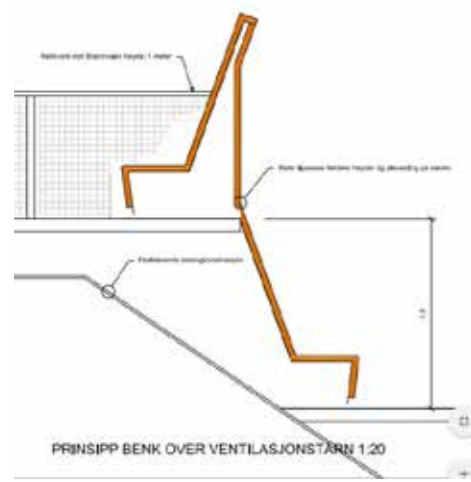
- Bland sammen krydderet i en liten skål.
- Gjør også smøret klart, del det opp i terninger og ha det i en stor bolle.
- Ha sukker og sirup i en liten kasserolle. Kok opp forsiktig og la det koke på lav varme til alt sukkeret er helt oppløst.
- Ha krydderblandingen i sirupsblandingen når sukkeret er oppløst og bland godt. Tilsett også natronpulveret og rør det fort sammen. Du vil ser at blandingen straks blir lysere i fargen og begynner å ese litt utover.

- Hell den varme blandingen over smøret du har hatt i bollen og bland det sammen med en sleiv til alt sammen er godt blandet sammen.
- Ha så i fløte og bland dette inn til massen er jevn og fin.
- Bland inn hvetemel, litt av gangen, inntil du har fått en passe fast konsistens på deigen. La gjerne deigen være klissete. Når deigen blir kald blir den mye hardere og mer kompakt. La deigen ligge i kjøleskapet i minst 2 timer, gjerne natten over. Husk å dekke den godt til i en lufttett pose eller boks slik at den ikke blir tørr.
- Husk å ta eigen ut av kjøleskapet noen minutter før du skal starte å kjevle den ut
- Sett stekeovnen på 175 °C (over- og undervarme).
- Elt deigen i litt mel på bordet og kjevle den slik at den er ca. 3 mm tykk.
- Stikk ut forskjellige figurkaker og stek dem i ovnen i 9-10 minutter til de er gyllenbrune. Obs – steketiden kan variere fra ovn til ovn, så følg med!
- Avkjøl kakene på rist.
- Skal du henge opp kakene, er det viktig at du lager et hull til båndet før steking.

BRANNVEIEN

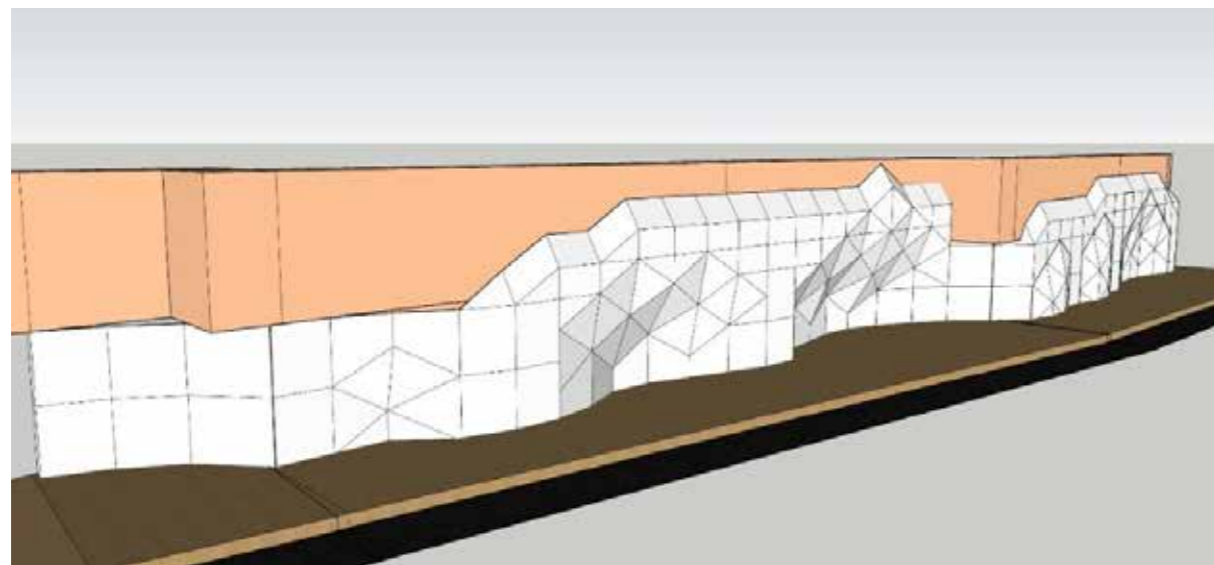
Da forrige utgave at Ener'n gikk i trykken, hadde vi nettopp fått tillatelse fra Plan- og bygningsetaten til å starte arbeidene i Brannveien. Braathen landskapsentreprenør startet med arbeidene i uke 40, da med å bygge platået ut mot Åkebergveien.

I skrivende stund nærmer platået seg ferdigstillelse, med unntak av rekkverket og plassbygde benker, som vil komme på plass like over nyttår.

Figur 1. Plassbygd benk som binder sammen nivået oppå luftetårnet med det under.

Når platået er ferdig vil arbeidene med å montere buldreveggen igangsettes. Veggene vil bygges av firmaet Tjelmeland friksjon. Arbeidene med denne vil skje i januar og februar, og til slutt skal det støpes fallunderlag inn mot veggene slik at den blir trygg å bruke. Dersom vintermånedene ikke blir for kalde, blir det åpning av vårt nye uteområde til påsken neste år. På figur 2 ser vi hvordan buldreveggenes utforming vil bli (den vil fargesettes, selv om det ikke er vist på figuren). Her blir det buldring tilpasset alle aldersgrupper og ferdighetsnivåer!

Figur 2. Buldreveggenes form (farger mangler).

Figur 3. Illustrasjon av belysningen langs Brannveien.

Braathen entreprenør står ansvarlig for alle arbeidene (også de med buldreveggen som starter etter jul), og varsler alle støyende arbeider på infoskjermene senest uka i forkant.

Figur 3 viser hvordan belysningen vil bli. Det kommer til å bli riktig så fint, med ledlys i håndløper, integrerte lys i benkene og lysmaster som sørger for å lyse opp buldreveggen slik at denne kan brukes også på kveldstid. I tillegg planlegges en kul effektbelysning i selve veggene.

Et lite ønske til slutt: I byggeperioden til nå har vi sett noen spor etter personer som har tatt seg inn på byggeplassen. Vi minner om at å bevege seg innenfor byggegjerdet innebærer fare for skade og derfor er strengt forbudt. Dersom det er spørsmål knyttet til utførelsen av arbeidene, om byggegjerdet ikke er tett eller dere ser at uvedkommende tar seg inn på byggeplassen, ta kontakt på en hyggelig måte med Solveig Torp på tlf. 415 07 297.

KONTAKTINFORMASJON

pr. 12/2020

På ebrl.no finner du alltid oppdatert kontaktinformasjon.

Obos

Forretningsfører OBOS: tlf 22 86 55 00

Forvaltningskonsulent: Line Hovland: Tlf 22 86 83 82 E-post: line.hovland@obos.no

Kontaktes ved spørsmål om faktura, bruksoverlating, endringer i personalia (tlf, e-post, adresse)

Styret

Tlf: 923 02 123, e-post: styret@ebrl.no

Ved viktige beskjeder som angår vannlekkasjer, heisstans, innbrudd m.m. kan styret også kontaktes per telefon på ettermiddag/helg.

Vaktmesterkontoret

Dan Terje, Daniel og David: Tlf: 923 02 123, e-post: vaktmester@ebrl.no

Arbeidstid: 07:00 til 16:00 hverdager.

Besøkstid: Normalt fra kl 11:00 - 12:00 på vaktmesterkontoret i Smedgata 32, men det er fint om du gjør en avtale på forhånd.

Forsikring

Borettslaget er forsikret hos Protector Forsikring ASA. Polisenummer: 1680824-1.1

Skades meldes direkte til skadeavdelingen hos forsikringsselskapet.

E-post: skade@protectorforsikring.no med kopi til styret@ebrl.no

Vakttelefon Protector: 24 13 18 88

Andelseier må regne med å betale egenandelen selv, for tiden kr 10 000,-

Radiator og vannlekkasje

Ta kontakt med vaktmester på dagtid, eller Rørteknikk utenfor kontortid:

Tlf: 23 33 80 50, e-post: post@rorteknikk.no

www.rorteknikkvvs.no

Telenor Kabel-TV

Tlf: 915 09 000

Åpningstider: Man - fre: 08:00 - 20:00, lør: 09:00 - 17:00, søn: 10:00 - 15:00

Internett: OBOS OpenNet

Tlf: 21 01 61 50, e-post: service@opennet.no

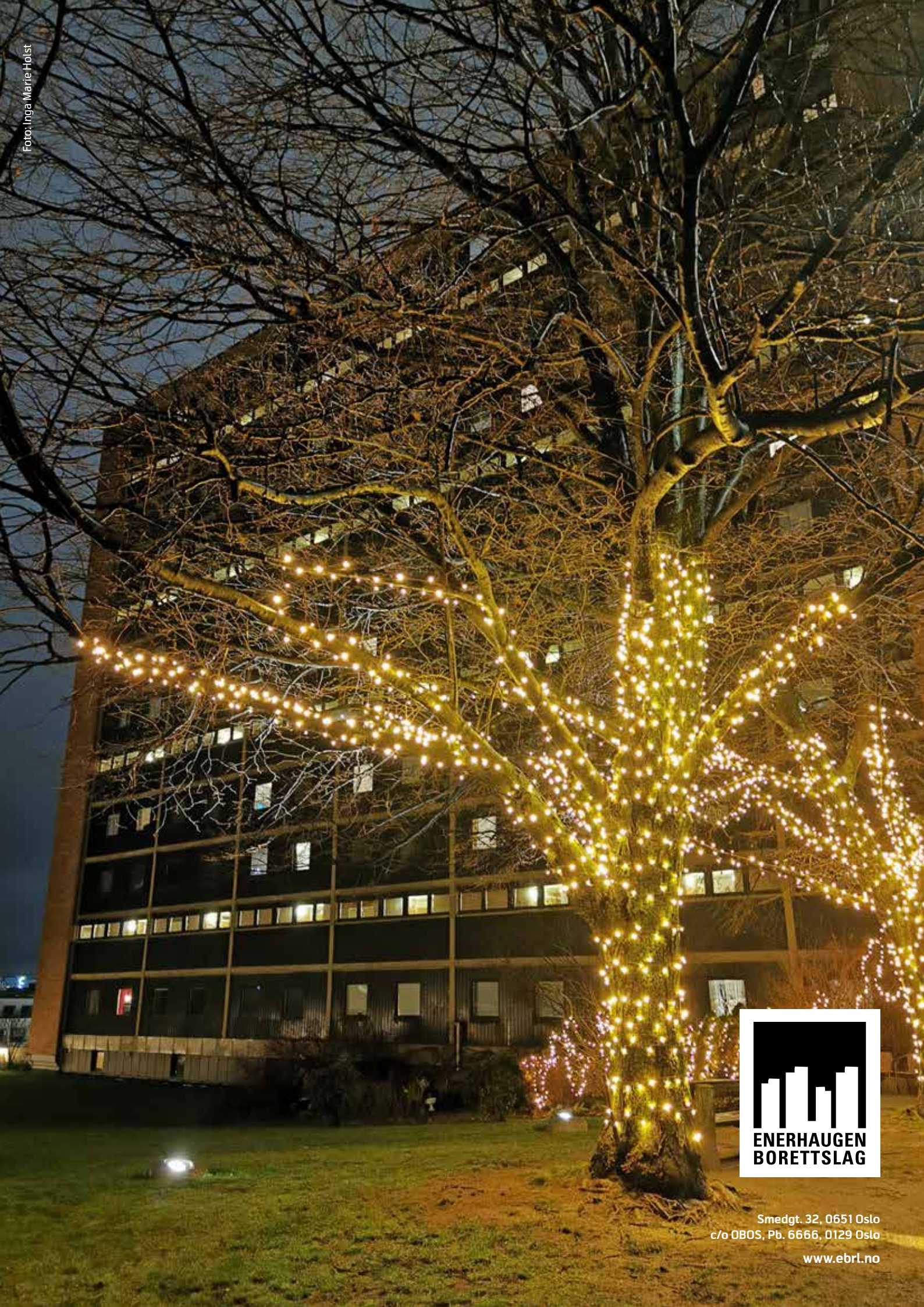
Åpningstider: Man - fre: 08:00 - 20:00, lør: 10:00 - 14:00, Søndag: Stengt

www.obosopennet.no

TIPS OG INNSPILL?

Hvis det er noe du savner informasjon om eller har andre tips og innspill er du velkommen til å ta kontakt med oss. Send en e-post til enern@ebrl.no

**ENERHAUGEN
BORETTSLAG**

Smedgt. 32, 0651 Oslo
c/o OBOS, Pb. 6666, 0129 Oslo

www.ebri.no